

Warszawa, 30.07.2015 r.

PO OPUSZCZENIU KARCERU VLADIMIR KOZLOV SPĘDZI PÓŁ ROKU W WARUNKACH ZAOSTRZONEGO RYGORU

Kazachstańskie władze dezinformują społeczność międzynarodową, chcąc uniknąć krytyki z powodu prześladowania więźnia politycznego Vladimira Kozlova. Za pośrednictwem kierownika Krajowego Mechanizmu Prewencyjnego Astana rozpowszechniła stronnnicze wnioski stwierdzające „zasadność” zarzutów o „naruszenie regulaminu”, przedstawionych Kozlovowi. Sytuacja wokół lidera kazachstańskiej opozycji eskaluje. Kierownictwo kolonii podjęło decyzję o zaostrzeniu warunków odbywania kary przez Kozlova, którego niedawno niesprawiedliwie ukarano pobytem w karcerze. Tym samym pozbawiono go możliwości przedterminowego zwolnienia warunkowego.

Fundacja Otwarty Dialog informowała, że Vladimir Kozlov został ukarany po tym, jak nie wytrzymał długotrwałego stania przy temperaturze powietrza wynoszącej blisko 50 stopni i udał się do części sypialnej kolonii. Więzień polityczny cierpi na żylaki i zaburzenia układu krążenia. W dniu **17.07.2015** r. trafił do karceru, a następnie ogłosił strajk głodowy¹.

W dniu **21.07.2015** r. Vladimira Kozlova odwiedzili członkowie Krajowego Mechanizmu Prewencyjnego (KMP) pod kierownictwem **Igora Miroshnichenko**, który według informacji dziennikarzy, był pracownikiem organów ścigania i naczelnikiem kolonii w obwodzie kostanajskim². Miroshnichenko oświadczył, że Kozlov jest „wesoły, wygląda dobrze”, „nie skarży się” na warunki pobytu, a w karcerze panuje „komfortowa temperatura”.

Naruszenia, o których popełnienie oskarżono Kozlova, Miroshnichenko uznał za „uzasadnione”. Wśród nich znajdują się: „niecenzuralne wyzwiska, znieważenie pracowników administracji, groźba zemsty fizycznej, niepochlebne wypowiedzi pod adresem prezydenta kraju”. Poza tym Miroshnichenko oświadczył, iż odniósł wrażenie, że Kozlov „świadomie zdecydował się na naruszenie regulaminu, aby zwrócić na siebie uwagę”, oraz, że uniknąłby kłopotów, jeśli jego stosunki z administracją były „poprawne”³.

Kierownictwo KMP poprosiło Kozlova o zaprzestanie strajku głodowego, co też ten uczynił w dniu 22.07.2015 r. Kozlov miał nadzieję na uzyskanie pomocy od K, organizacji utworzonej w dniu 02.07.2013 r. pod naciskiem UE i ONZ, mającej skuteczniej monitorować sytuację w zakresie stosowania tortur w Kazachstanie. To właśnie po procesach Vladimira Kozlova i naftowców z Zhanaozen Unia Europejska zwróciła szczególną uwagę na konieczność utworzenia KMP. **Jednak w rozmowie z adwokatem Kozlov określił wnioski Miroshnichenko jako nieobiektywne:** „Gdybym wiedział, że KMP tak postąpi, to nie zaprzestałbym strajku głodowego”⁴.

Więzień polityczny podkreślił, że w karcerze jest duszno, chociaż przynajmniej „nie trzeba stać godzinami na nogach na spiekocie”. „Zdecydowałem się na „naruszenie” tylko dlatego, że nagle bardzo źle się poczułem po długim pobycie na słońcu, po przyjęciu preparatu „Detralex”, – zaznaczył Kozlov. Nie mógł poprosić o pozwolenie pójścia do części sypialnej, ponieważ w pobliżu nie było nikogo z

¹ <http://en.odfoundation.eu/a/6706,political-prisoner-vladimir-kozlov-placed-in-solitary-confinement-and-has-gone-on-hunger-strike>

² <http://dw.com/p/8Xhy> ; <http://www.respublika-kaz.info/news/politics/42806/>

³ <http://rus.azattyq.org/content/vladimir-kozlov-pravpzhaitniki-npm-igor-miroshnichenko/27147184.html>

⁴ <http://www.respublika-kz.info/news/politics/42832/>

---

administracji. Według Kozlova, nagana została mu udzielona na podstawie zeznań, które administracja „podyktowała” trójce więźniów.

Wśród członków grupy KMP, kierowanej przez Igora Miroshnichenko, znajdował się także obrońca praw człowieka Galym Ageleulov, który poinformował, że na podstawie wyników wizyty członkowie KMP przygotowali raport z następującymi zaleceniami dla rzecznika praw obywatelskich: odwołać musztrę więźniów, zwiększyć liczbę miejsc przeznaczonych do wypoczynku, w sposób obiektywny rozpatrzyć zażalenie Kozlova w sprawie nałożonych na niego kar⁵. ***W ten sposób kierownik grupy KMP Igor Miroshnichenko publicznie przedstawił stanowisko pozostające w sprzeczności z prawdziwym raportem członków KMP, a korzystne dla Astany.***

Ponadto w dniu 20.07.2015 r. Vladimira Kozlova z własnej inicjatywy odwiedziła członkini KMP Zhemis Turmagambetova. Zaznaczyła ona, iż Kozlov został ukarany jako jedyny, pomimo tego, że w części sypialnej przebywali także inni więźniowie⁶.

Adwokatka Ayman Umarova po złożeniu wizyty w kolonii dowiedziała się, że w dniach **20.07.2015 r. i 21.07.2015 r. komisja więzienna podjęła decyzję w sprawie przyznania Kozlovowi „trzeciego ujemnego” stopnia w skali zachowania i zaostrożenia wobec niego warunków odbywania kary na pół roku**. W ten sposób, poczynając od dn. **27.07.2015 r.** Kozlov został przeniesiony do pomieszczenia o charakterze celi, gdzie zabronione są rozmowy telefoniczne, spacery trwają tylko półtorej godziny dziennie, a z rodziną można się spotkać tylko trzy razy do roku podczas krótkich widzeń⁷.

Kozlov obawia się, że władze mogą dopuścić się prowokacji i przypisać mu nowe „naruszenia”, chcąc w ten sposób przedłużyć okres odbywania kary w zaostrożonych warunkach, lub wysłać go do najcięższego więzienia w Kazachstanie znajdującego się w mieście Arkalyk, gdzie dwukrotnie umieszczano więźnia politycznego Arona Atabeka⁸. Według informacji dziennikarki Iriny Petrushovej, podczas przenosin z karceru i zmiany warunków odbywania kary dokonano przeszukania rzeczy osobistych Vladimira Kozlova. Zostały znalezione zasilacze do golarki elektrycznej oraz maszynki do strzyżenia włosów. Administracja stwierdziła, że są to ładowarki do telefonów komórkowych i zgłosiła naruszenie. Na razie nie wiadomo, czy Kozlov zostanie ponownie ukarany.

Wprowadzające w błąd wnioski Igora Miroshnichenko, powstałe po złożeniu wizyty u Kozlova, a także późniejsze wydarzenia, potwierdziły ułomność systemu KMP w Kazachstanie, w szczególności zaś brak obiektywizmu we wnioskach wyciąganych przez kierownictwo KMP. ***Uznając ważną rolę KMP należy wziąć pod uwagę, że mechanizm ten charakteryzuje się znacznym stopniem centralizacji państwowej, a kierownictwo jest zależne od decyzji podejmowanych przez rzecznika praw obywatelskich i władze.*** Działania członków KMP mogą być blokowane przez kierownictwo. Członkowie KMP kierują skargi w sprawie tortur do rzecznika praw obywatelskich, który sam będąc urzędnikiem państwowym, zachowuje się tolerancyjnie w stosunku do systemu państwowego⁹.

Na przykład, w sierpniu 2014 roku powołując się na wnioski prokuratury, rzecznik praw obywatelskich poinformował o „braku naruszeń” w stosunku do Arona Atabeka. W marcu 2015 roku biuro rzecznika poinformowało Fundację Otwarty Dialog, że policja nie stosowała tortur wobec naftowca Maksata Dosmagambetova, chociaż sam Maksat w czasie procesu zgłaszał, że został poddany torturom.

Fundacja Otwarty Dialog podkreśla, że Kazachstan może manipulować wynikami kontroli państwowych dzięki przedstawicielom kierownictwa KMP lojalnych wobec władzy. Dlatego jest konieczne, aby misje dyplomatyczne krajów UE w Kazachstanie, posłowie do Parlamentu Europejskiego, OBWE,

---

⁵ <https://www.facebook.com/galym.ageleulov/posts/10207213886008189>

⁶ http://www.bureau.kz/novosti/sobstvennaya_informaciya/politiku_v_kolonii_sozdali_osoby_usloviya

⁷ <https://www.facebook.com/ir.petrushova/posts/491754817671809> ; <https://www.facebook.com/ir.petrushova/posts/492288737618417>

⁸ <http://en.odfoundation.eu/a/4748,dissident-aron-atabek-is-being-subjected-to-cruel-treatment-in-a-kazakh-prison>

⁹ <http://en.odfoundation.eu/a/5622,torture-in-kazakhstan-a-brief-overview-of-the-situation-surrounding-torture-in-kazakhstan-in-2013-and-2014>

PACE domagali się osobistego spotkania z Vladimirem Kozlovem i zorganizowali niezależny monitoring.

W dniu 29.07.2015 r. przewodnicząca Komisji ds. demokracji, praw człowieka i kwestii humanitarnych Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE **Isabel Santos**, która w ubiegłym roku odwiedziła Kozlova, potępiła zaostrenie rygoru odbywania kary przez Kozlova, a warunki w jakich jest on przetrzymywany, określiła jako „całkowicie nie do przyjęcia”. Santos przypomniała kazachstańskim władzom o wielokrotnych apelach o uwolnienie więźniów politycznych Vladimira Kozlova, Arona Atabeka i Vadima Kuramshina¹⁰.

Na konieczność uwolnienia Kozlova w przededniu ratyfikacji umowy o partnerstwie między Unią Europejską a Kazachstanem wskazał w dniu 12.05.2015 r. wiceprzewodniczący ALDE Fernando Maura¹¹. Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej do spraw konstytucyjnych Kazimierz Ujazdowski w dniu 16.07.2015 r. odniósł się również do sprawy Kozlova i poprosił Komisję Europejską o poinformowanie w jaki sposób kwestie prawa człowieka i praworządności zostały przedstawione w umowie z Kazachstanem.

Kraje UE powinny przedstawić wyraźne stanowisko stwierdzające, że głównym warunkiem podpisania i ratyfikowania nowej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską a Kazachstanem powinno być bezwarunkowe uwolnienie Vladimira Kozlova oraz innych więźniów politycznych. Apelujemy, aby domagać się spełnienia następujących żądań:

- Niezwłocznie uchylić decyzję o zaostreniu rygoru odbywania kary wobec Vladimira Kozlova na okres 6 miesięcy.
- Zaprzestać stosowania nacisków i prowokacji w stosunku do Kozlova, zapewnić mu warunki odbywania kary zgodnie z zaleceniami lekarzy.
- Niezwłocznie umożliwić przedstawicielom Europarlamentu i misji dyplomatycznych UE spotkanie z Vladimirem Kozlovem w kolonii karnej.
- Odwołać kary nałożone na Vladimira Kozlova, przywrócić łagodniejsze warunki odbywania kary, a następnie zwolnić go warunkowo przed terminem.

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji, prosimy o kontakt:

Igor Savchenko – igor.savchenko@odfoundation.eu

Lyudmyla Kozlovska – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

---

¹⁰ <http://www.oscepa.org/news-a-media/press-releases/2302-santos-condemns-treatment-of-jailed-kazakhstan-opposition-leader>

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2015-007607+0+DOC+XML+V0//EN&language=en>